

Høgskolen i Østfold

EKSAMEN

Emnekode: SFB 14304	Emne: Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon
Dato: 30. november 2012	Eksamenstid: kl. 09.00 til kl. 15.00
Hjelpemidler: Kalkulator Lovsamling med NRSer utlevert på forelesning Revisors håndbok Skattelovssamling Norges Lover Andre lovsamlinger	Faglærer: Asbjørn O. Pedersen
<p>Eksamensoppgaven: Oppgavesettet består av 8 sider inklusiv denne forsiden. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.</p> <p>Oppgavesettet består av 5 oppgaver. Alle oppgavene skal besvares. Anslått tidsforbruk er angitt for hver oppgave, og angir hvor mye oppgavene vil telle ved sensur.</p>	
Sensurdato: 2. januar 2013 Karakterene er tilgjengelige for studenter på studentweb senest 2 virkedager etter oppgitt sensurfrist. Følg instruksjoner gitt på: www.hiof.no/studentweb	

For alle oppgaver må du ta dine egne forutsetninger og du skal vise til aktuelle lover og bestemmelser.

Oppgave 1 (60 minutter)

Del I

Selskapet Anleggskontrakt AS inngikk i begynnelsen av 2011 en kontrakt med hummerfiskerne Åge og Ansgar om bygging av fiskebåt. Åge og Ansgar har sett seg nødt til å investere i en ny båt da enkelte akademiske hobbyfiskere fra byen til tider har fått mer hummer enn dem. Ved avtaleinngåelsen ble prisen avtalt til kr 10.000.000.

På tidspunktet for kontraktsinngåelsen fastslo Anleggskontrakt AS totale kostnader for denne båten til kr 8.000.000. Fiskebåten skulle leveres 1.9.2012, slik at Åge og Ansgar kunne klargjøre de for hummerfiske som starter 1.10.2012.

Per 31.12.2011 hadde Åge og Ansgar betalt kr 5.000.000, som i det foreløpige regnskapet er balanseført som forskudd fra kunde under kortsiktig gjeld. Resten av betalingen skjer ved overlevering av båten

Per 31.12.2011 var det påløpt 5.000.000 i tilvirkningskostnader, som i det foreløpige regnskapet var registrert i samsvar med fullført kontrakts metode. Alle prosjektkostnader vurderes som variable. Per 31.12.2011 anslo selskapet at det ville påløpe ytterligere kr 3.000.000. Anslaget for total kostnad for båten var fremdeles kr 8.000.000.

Spm. a) Vis de endringer som må gjøres i årsregnskapet for 2011 dersom selskapet ønsker å benytte løpende avregning med fortjeneste i stedet for fullført kontrakts metode, og sett opp et komplett resultatregnskap basert på informasjonen ovenfor. Det skal tas hensyn til skatt.

Forutsett i den videre løsning at selskapet brukte løpende avregning med fortjeneste i regnskapet pr. 31.12.2011.

Selskapet Anleggskontrakt AS fikk ytterligere en kontrakt på bygging av en mindre båt i mars 2011. Leveringsdato for denne båten er i april 2012. Påløpte kostnader for båten var kr 2.500.000 i 2011, og er i sin helhet variable.

Kontraktpris var avtalt til kr 4.000.000, og totalkostnader for prosjektet er estimert til kr 3.500.000 pr. 31.12.2011. Pr. 31.12.2011 hadde kunden betalt inn kr 2.700.000. Båtbyggerne har beregnet fullføringsgraden til 65 % basert på kunnskapen de har knyttet til påløpte kostnader samt timeforbruk. Dette er selskapets beste estimat og skal legges til grunn i avslutningen av årsregnskapet for 2011.

Spm. b) Vis hvordan prosjektet knyttet til denne båten fremkommer i resultatregnskap og balanse for 2011. Sett opp et komplett resultatregnskap basert på informasjonen ovenfor. Det skal tas hensyn til skatt.

Del II

Selskap A er en produksjonsbedrift. Selskapet har ved regnskapsavleggelsen pr. 31.12.10 vurdert egentilvirkede varer til variabel tilvirkningskost. Foreløpig er egentilvirkede varer vurdert til variabel tilvirkningskost også pr. 31.12.11. Dette betyr at egentilvirkede varer er balanseført med kr. 4 500 000.-. For året 2011 må selskapet imidlertid endre vurderingsprinsipp for egentilvirkede varer fra variabel til full tilvirkningskost.

Følgende opplysninger er gitt:

<u>Lagerverdi:</u>	<u>Variabel tilvirkningskost</u>	<u>Full tilvirkningskost</u>
pr. 31.12.10	3.000.000	3.600.000
pr. 31.12.11	4.500.000	5.400.000

Vis hvordan prinsippendringen påvirker årsregnskapet. Du skal ta hensyn til skatt.

Oppgave 2 (60 minutter)

Selskapet Aksjekjøp AS har foretatt disse aksjetransaksjonene på Oslo Børs:

	<u>År 2010</u>	<u>År 2011</u>
Kjøpt aksjer i selskap A:	4.000 stk a kr 2.000	2.000 stk a kr 2.200
Solgt aksjer i selskap A:		2.400 stk a kr 2.240
Kjøpt aksjer i selskap B:	4.000 stk a kr 1.200	
Børskurs den 31.12.		
Selskap A:	2.120	2.160
Selskap B:	1.000	1.280

Salget av aksjene i selskap A i år 2011 fant sted etter kjøpet som ble gjort samme år.

Selskapet Aksjekjøp AS er lite iht. RL § 1-6 og aksjene selskapet har kjøpt/solgt er omløpsaksjer. Aksjeplasseringene er vurdert til å tilfredsstille kriteriene for vurdering etter RL § 5-8.

- a) **Hvordan påvirkes resultat før skattekostnad for 2010 og 2011 samt balanseført verdi pr. 31.12.10 og 31.12.11 dersom omløpsaksjene vurderes etter hovedregelen i RL § 5-8?**
- b) **Hvordan påvirkes resultat før skattekostnad for 2010 og 2011 samt balanseført verdi pr. 31.12.10 og 31.12.11 dersom omløpsaksjene vurderes etter unntaksregelen i RL § 5-8, 2. ledd? Dersom det finnes alternative løsninger skal svarene for alle alternativer vises.**

Oppgave 3 (60 minutter)

AS Winther-Dal ønsker hjelp med avslutningen av årsregnskapet for 2011. Per 31.12.2010 hadde selskapet positive midlertidige forskjeller på kr 250 000. Betalbar skatt for 2010 var beregnet til kr 50 000.

I slutten av 2011 har selskapet midlertidige forskjeller knyttet til følgende poster:

Handelsvarer

Ved årsoppgjøret for 2010 ble varene bokført til anskaffelseskost som var kr 500 000.

Varekjøp i 2011 utgjør 1 600 000. Per 31.12.2011 utgjør varelageret ifølge

Vareopptellingslistene kr 630 000 vurdert til anskaffelseskost. Vareopptellingen omfatter varer som er anskaffet for kr 60 000 med en forventet salgsverdi på kr 25 000 ekskl. mva.

Salgskostnader utgjør 20 % av salgsverdi ekskl. mva.

Kontormaskiner

Bokført verdi 31.12.2010 var kr 1 000 000. Saldoverdier på samme tidspunkt var kr 750 000.

I begynnelsen av januar 2011 ble det solgt kontormaskiner for kr 50 000. Regnskapsmessig verdi for de solgte kontor maskinene per 31.12.2010 var kr 100 000. Regnskapsmessige avskrivninger for 2011 utgjør kr 200 000. Kontormaskinene tilhører saldogruppe a.

Regnskapsmessig resultat før skatt er kr 450 000 for 2011. Selskapet har representasjonskostnader på kr 70 000 som ikke er fradragsberettiget skattemessig.

Ilignet skatt for 2006 ble kr 50 000.

Selskapet ønsker lavest mulig betalbar skatt for 2011.

- a) **Beregn utsatt skattegjeld per 31.12.2010**
- b) **Hva blir betalbar skatt i balansen per 31.12.2011?**
- c) **Hva blir skattekostnaden og årsoverskuddet for 2011?**

Oppgave 4 (60 minutter)

Mor AS kjøper 01.01.2011 75 % av aksjene i Datter AS for kr 1.000. Mor AS regnskapsfører investeringen til anskaffelseskost umiddelbart etter oppkjøpet.

Selskapene presenterer følgende balanser på oppkjøpstidspunktet 01.01.11:

Balanse	Mor AS	Datter AS
Andre anleggsmidler	7.500	5.000
Aksjer i Datter AS	1.000	0
Varelager	1.500	2.000
Kontanter/bankinnskudd	<u>1.000</u>	<u>500</u>
Sum eiendeler	<u>11.000</u>	<u>7.500</u>
Egenkapital og gjeld		
Aksjekapital	1.000	500
Annen egenkapital	3.000	0
Gjeld	<u>7.000</u>	<u>7.000</u>
Sum egenkapital og gjeld	<u>11.000</u>	<u>7.500</u>

På oppkjøpstidspunktet er identifiserbare merverdier knyttet til anleggsmidler i Datter AS beregnet til kr 500. Det er ingen utsatt skatt i de to selskapene på oppkjøpstidspunktet og du skal se bort fra skatt i oppgaven.

Eksamen i videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon høsten 2012

Resultatregnskapene i 2011 er som følger for de to selskapene:

Resultatregnskap	Mor AS	Datter AS
Driftsinntekt	7.000	5.000
Varekostnad	- 4.000	- 4.000
Rentekostnad	<u>- 500</u>	<u>- 500</u>
Årsresultat	2.500	500
Disponert:		
Avsatt til annen egenkapital	2.500	500

Balansen per 31.12.11 er som følger for de to selskapene:

Balanse	Mor AS	Datter AS
Andre anleggsmidler	7.000	4.500
Aksjer i Datter AS	1.000	0
Varelager	1.500	2.000
Kontanter/bankinnskudd	<u>4.000</u>	<u>1.500</u>
Sum eiendeler	<u>13.500</u>	<u>8.000</u>

Egenkapital og gjeld

Aksjekapital	1.000	500
Annen egenkapital	5.500	500
Gjeld	<u>7.000</u>	<u>7.000</u>
Sum egenkapital og gjeld	<u>13.500</u>	<u>8.000</u>

Goodwill avskrives lineært over 5 år, mens merverdier i anleggsmidler avskrives lineært over 10 år. Mor AS har solgt varer til Datter AS for kr 1.000 i løpet av 2011. Anskaffelseskost for Mor AS knyttet til arene som er solgt til Datter AS, var kr 500. Datter AS har ikke solgt disse varene videre i 2011.

- Utarbeid konsernbalanse på oppkjøpstidspunktet per 01.1.11.**
- Utarbeid resultatregnskap for konsernet det første året 2011 og konsernbalanse per 31.12.11.**
- Beregn Mor AS og Datter AS sin andel av konsernresultatet for 2011.**

Oppgave 5 (120 minutter)

Del I

- Det kan ofte være feil mellom det som er slått inn i kassen og det som er bokført i regnskapet. Hvilke feiltyper er det som ofte går igjen?**
- Hva er vanlige metoder for å unndra kontantomsetning i et kassaapparat?**

Del II

Smestad kommune har i 2012 åpnet en nytt kulturbygg med kino- og kultursal. Under byggingen av bygget har man lagt vekt på at den skal drives med minst mulig bemanning og har dermed investert mye i elektronisk drift av kulturbygget, herunder elektroniske betalingsløsninger for brukere. Man har lagt opp til at brukerne av kulturbygget skal kunne betale med kontanter, ellers så skal all betaling skje via betalingsautomat eller via e-fakturaer. Tanken er at all elektronisk betaling skal være koblet direkte opp mot kommuneregnskapet, men at regnskapskontoret skal ha ansvaret for å følge opp manglende innbetalinger via reskontrosystemet.

Kort tid etter at bygget ble åpnet brøt datasystemet sammen på grunn av at programmet inneholdt mange feil. For å sikre seg mot fremtidige feil ble det besluttet å gjennomgå hele datasikkerheten på nytt, noe som ført til driftsstans (i systemet) i 8 måneder. Som en konsekvens av dette måtte all betaling for bruk av både kino- og kultursalen måtte skje kontant, enten av enkeltbillett eller klippekort.

Man la opp følgende rutiner for kontantbetalingen:

For å spare penger brukte man kinobilletter. Disse var nummerert, men det var ikke noen som hadde kontrollert hvordan de var nummerert. For å opplyse om prisen i kino- og kultursalen la man dette ut på kommunen internett side. Kontantkassen ble låst inne i et skap hos vaktmesteren og telt opp hver mandag av vedkommende som da hadde billettbutikk i kinosalen. Opptellingen ble signert av vedkommende som telte opp. Så ble pengene satt inn i banken og kvittering for innskuddet levert regnskapskontoret som kombinert inntekts- og kassebilag.

- a) **Hvordan mener du at internkontrollen i forbindelse med kontantbetalingen virker i praksis?**
- b) **Utarbeid et kort generelt revisjonsprogram for kontroll av kassebeholdningen hvor det selges billetter mot kontant betaling.**

Del III

I bokføringsloven § 4 er de grunnleggende bokføringsprinsippene nevnt. To av dem er fullstendighet og sporbarhet.

Forklar kort hva disse prinsippene går ut på og lag eksempler som illustrerer prinsippene.